

løgtingsvalið '90

Ein sterkan javnaðarflokk

Samgongan frá 1985-88 undir leiðslu javnaðarflokksins legði so til rættis, at aftur kundi farast undir havnabyggingar eftir einari tá samtyktari havnabjattan. Arbeiðið her á Sandi hevur higartil gingið væl, og við árslok 1991 skuldu vit heima á Sandi átt eina góða og rimuliga stóra havn.

Tað var bygðarráðið á Sandi, sum í 1984 læt skitsupprojektora hesa havnarvikan og síðan varð sama ár gjørd modelroynd á Hydraulisk Institut í Danmark.

Tað eftirfylgjandi bygðarráðið hevur trokað á at fáa frama hesa havnargørd, og stóru partur av figgjarorku kommununnar fer til hetta arbeiðið. Men vit

meta hesa útbýgging sum fyrirtreyt fyri at røkja fiskivinnu undir trygghum umstøðum á Sandi.

Ein onnur útbýgging, sum tørvur hevur verið á leingi, verður nú — eftir hvat hoyrist — loyst úr lagdi. Tað er tiltakið Sandoyar ellis- og røktarheim. Hetta tiltak verður nú framt, um enn í skerdum líki. Fyri tey, sum hava biðað eftir hesum heimum, er at fegnast um, at málið nú loksins verður rokkið.

Óloyst stórmál bæði í Skopun og á Sandi eru kommunuskúlarnir. Og her fer at verða neyðugt við loysnum sum skjótast.

Kommunan hevur arbeitt ávegis við bygðarætlan, byggiplani og byggisamtykt. Eisini hev-

ur kommunan ognað sær lendi til komandi skúlaeiki ella partar herav. Skúlin í Sands bygd er yvir 100 ára gamal, og tørvurin er stórur á nýggjum skula. Men tørvurin kann bert nøktast eftir figgjarorkuni. Tá verandi havnabygging á Sandi er liðug, og um inntøkan hjá Sands kommunu ikki minkar, so skuldi verið vón fyri at farið verður undir hesar kommunuskúlur.

Byrjast má í næst komandi árum ella kanska seint í hesum lögtingsskeiði, sum vónandi varar í 4 ár. Tað verður tí ein uppgáva hjá komandi lögtingsumboðum sandoyinga at virka fyri, at hetta letur seg gera, og at partur kommununnar ikki verður so tungur, sum

hann er í dag, ella í hvussu so er ikki tyngri.

Okkara størsta arbeiðspláss er flakavirkið Borgin. Tað hendi ein stórbroyting á Sandi, tá vit fingi útbyggt tá uppsteðgað saltfiskavirkið til flakavirki í 1982. Tann 22/11-1982 tók hetta virkið móti fyrstu stertunum. Hetta hevur síðan verið okkara størsta arbeiðspláss, og vit kunnu ikki vera virkið fyri uttan aftur.

Saman við Sólarris í Skopun eru hesi bæði virki okkara einastu veruliga stóru arbeiðspláss. Og vit hava ongur alternativar vinnumøguleikar í okkara valdømi.

Tað má tí vera eitt krav til okkara politikarar og komandi stjórn í Føroyum

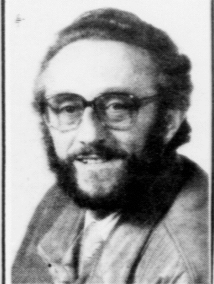
at leggja so til rættis, at vit varðveita okkara arbeiðspláss saman við okkara fiskiskipum. Hetta er ein fortreyt fyri trivnaðinum her. Virkini mugu gerast kappingarfør í dygd og prisi, og tey mugu hava umstøður at tilvirka rávoruna til lidna útflutningsvøru — vit kunnu ikki framhaldandi liva av at útflyta blokk til onnur at framleiða.

Javnaðarflokkurin vil fremja eina nýggja skattalóg at minka persónsskattatrystið á miðal- og láginntøkum, og javnaðarflokkurin vil eisini avtaka tvungnu uppsparingina.

Tað skal aftur lona seg at arbeiða í Føroyum. Farið tí á val og veljið ein sterkan javnaðarflokk inn á ting.

Birgir Mohr

Valevni Javnaðarflokksins

Birgir Mohr

Sandoy

Er brúk fyri kvinnum í politikki?

Til valið fyri tveimum árum síðani varð nakað gjørt burtur úr at kvinnur stillaðu upp. Flokkarnir, fjølmíðlarnir, áhugabólkar og tey konufólkini, sum vóru stillað upp, øll gjørd vart við seg.

Úrslitið var eisini heilt hampuligt. Trý konufólk vórðu vald, og sjálvt um talið er lítið, so var hetta ein trifaldan. Allar triggjar, sum valdar vórðu, vóru valdar í Suðurstreymi, men eisini í øðrum valdønum fingi kvinnuligu valevnini nógvar atkvøður. Nevnt kann, at bæði í Nordoyggjum og í Eysturoy fingi konufólk næstmest atkvøður á javnaðarlistanum.

Tiverri mugu vit á sanna, at eingi mál til serstakan frama fyri kvinnurnar í Føroyum eru fram síðan seinasta val, heldur er gingið hin vegin. Fleiri lógir og skipanir eru gjørdar, ið gera støðuna hjá kvinnum truplari, serliga í sambandi við børn og ansing.

Búskaparkreppan í dag rakar kvinnurnar harðari enn aðrar bólkar. Tær missa fyrst arbeiðið, tær fara mest niður í løn, og sum heild má sigast, um vit ikki ansa eftir, so verða kvinnurnar í framtíðini meira bundnar og ófræls-

ar.

Meira enn nakrantíð er brúk fyri at ansa eftir og stríðast fyri rættindunum og móguleikum hjá kvinnum, og brúk er fyri nógvum kvinnum til hetta arbeiði.

Í 1988 feldi lögtingið lógina um javnstøðu millum kvinnur og menn, og sum øll helst minnst stóðst samgonguslit av hesum.

Vit søgdu til valið fyri tveimum árum síðani, at vit vildu taka hetta mál upp aftur í komandi valskeiði. Men tiverri hava arbeiðsfriðurin og arbeiðsumstøðurnar í lögtinginum verið so út av lagi vánaligar, at tað ikki hevur borið til at gera nakað veruligt tingarbeiði.

Er brúk fyri einari slíkari lóg um javnstøðu, hava kvinnur ikki javnrætt, sun nú er? Hetta verður ofta spurt um, tá talað verður um hesar spurningar.

Jú, í flestu førum ber til at siga, at konufólk og mannfólk hava somu rættindi í okkara samfelag, men vit hava so sanniliga ikki javnstøðu. Tað sæst týðuliga nú í sambandi við hetta valið. Alt ov fáar kvinnur eru við.

Í flestu flokkunum siga tey helst, ja, men vit hava biðið konufólk um at

Valevni Javnaðarflokksins

Marita Petersen

Suðurstreymoy

koma upp á listan, men tær siga nei.

Hvussu ber tað til, at konufólk ikki tíma ella vilja fara beinleiðis upp í politikki? Hava tær ikki áhuga fyri samfelagsmálum, duga tær verri enn menn, hava tær ov litla tiltrúgv til seg sjálva, hava

tær ikki tíð og umstøður, tí tær skulu passa børn, gomul og heim, ella vilja tær ikki nýta sína tíð til klandur og briksl?

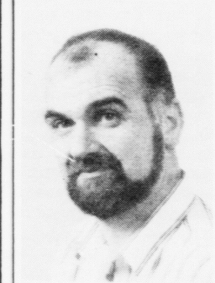
Nógvar av hesum grundum eru væl skiljandi, men vit mugu bert siggja í eyguni, at skal broyting koma í, so mugu vit sjálvar fáa hesa í lag, og vit mugu eisini ása, at tey veiku verða fyrst rakt, tá niðurgangstíðir eru, og millum hesi eru konufólkini.

Sjálvt um titið ella einki er gjørt burturúr kvinnumálum til hetta valið, eru tey meira átrokandi enn nakrantíð fyrr. Tað er brúk fyri, at konufólk taka lut í politiska livinum, og samfelagið verður eisini órvisi, um nógvar eru við. Tí kvinnur vilja ofta taka aðrar avgerðir og prioritera órvisi enn gjørt verður nú.

Marita Petersen

Sambandsmenn yvirtóku bispasætið

Valevni Javnaðarflokksins

Eyðun Johannesen

Eysturoy

Á einum veljarafundi hevði Jóh. M. Olsen okkurt at siga um, at javnaðarflokkurin skuldi gera nýggja sjálvstýrislóg ella broyta heimastýrislógina.

Tað er avgjørt ikki neyðugt at broyta hana sjálvstýrisvegin, eftir mini metan, soleiðis er tað lættari at gera broytingar á sjálvstýrisleið, nú vit hava sæð, at sambandsmenn yvirtóku Bispasæti okkara, sum lá í Keypmannahavn.

Jóh. M. Olsen, vit hava ikki ráð til fleiri yvirtøkur í hesum døgum, so tað er gott, at tit bólaðu rútt um reguleringskontoina.

Eyðun Johannesen
valevni Javnaðarflokksins
í Eysturoy